Vlaams Parlement

624 (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 27 januari 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door Karin Brouwers en Kristof Slagmulder

over de presentatie van de evaluatie van het Logiesdecreet

over de presentatie van de evaluatie van de jeugdverblijven

en over de presentatie van de evaluatie van het decreet op de jeugdverblijfcentra

verzendcode: BUI

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme:

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:
Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Gwendolyn Rutten, Emmily Talpe;
Björn Rzoska, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:
Maaike De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Martine Fournier, Orry Van de Wauwer;
Marino Keulen, Bart Tommelein;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneeckhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:
Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:
625 (2020-2021) – Nr. 1: Verslag
626 (2020-2021) – Nr. 1: Verslag

INHOUD

1. Toelichting door de sprekers 4
1.1. Geert Martin, projectleider herziening Logiesdecreet Toerisme Vlaanderen 4
1.2. Jan Van Praet, afdelingshoofd Bestemmingsontwikkeling Toerisme Vlaanderen 7
1.3. Kristof Gaublomme, beleidsmedewerker Lokaal en Bovenlokaal Jeugdbeleid van het Departement Cultuur, Jeugd en Media 10
2. Opmerkingen en vragen van de leden 12
2.1. Tussenkomst van Karin Brouwers 12
2.2. Tussenkomst van Emmily Talpe 12
2.3. Tussenkomst van Kristof Slagmulder 13
2.4. Tussenkomst van Cathy Coudyser 13
2.5. Tussenkomst van Jeremie Vaneeckhout 14
2.6. Tussenkomst van Tinne Rombouts 15
2.7. Tussenkomst van Bart Tommelein 15
3. Antwoorden van de sprekers 15
Gebruikte afkortingen 18
Bijlagen: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be

Op 15 december 2020 besprak de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme de evaluatie van het Logiesdecreet, de evaluatie van de jeugdverblijven (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 625/1) en de evaluatie van het decreet op de jeugdverblijfcentra (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 626/1).

Op deze vergadering was ook de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media uitgenodigd. De eerste ondervoorzitter, Johan Deckmyn, leidde de vergadering.

Voor de start van de vergadering ontvingen de commissieleden de volgende rapporten:
- de evaluatie van het Logiesdecreet van 5 februari 2016 (bijlage 1);
- de evaluatie van het decreet Toerisme voor Allen, luik Jeugdverblijven (bijlage 2);
- het rapport Co-creatietraject Jeugdtoerisme (bijlage 3);
- de strategienota Jeugdtoerisme (bijlage 4);
- de evaluatie van het decreet Jeugdverblijfcentra (bijlage 5);
- het onderzoek Behoeften (bijzondere) gebruikersdoelgroepen jeugdverblijfcentra en hostels (bijlage 6).

Geert Martin, projectleider herziening Logiesdecreet Toerisme Vlaanderen, lichtte de evaluatie van het Logiesdecreet toe. Hij maakte daarvoor gebruik van een presentatie (bijlage 7). Jan Van Praet, afdelingshoofd Bestemmingsontwikkeling Toerisme Vlaanderen, besprak de evaluatie van de jeugdverblijven aan de hand van een presentatie (bijlage 8). Kristof Gaublomme, beleidsmedewerker Lokaal en Bovenlokaal Jeugdbeleid van het Departement Cultuur, Jeugd en Media, ging in op de evaluatie van het decreet op de jeugdverblijfcentra. Hij gebruikte eveneens een presentatie (bijlage 9).

De rapporten, strategienota en presentaties van de sprekers zijn beschikbaar op de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze commissievergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door de sprekers

1.1. Geert Martin, projectleider herziening Logiesdecreet Toerisme Vlaanderen

Geert Martin licht het evaluatierapport van het Logiesdecreet toe (bijlage 1). De evaluatie was aangekondigd in de beleidsnota Toerisme 2019-2024 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 136/1) van minister Zuhal Demir en zou nog voor de zomervakantie uitgevoerd worden, na de afloop van de decretale overgangsmaatregelen, maar de coronacrisis heeft dat verlaat tot het jaareinde (bijlage 7, slide 2).

Het nieuwe Logiesdecreet, dat in werking trad op 1 april 2017, voerde belangrijke aanpassingen aan de toeristische regelgeving door (bijlage 7, slide 3). Het is van toepassing op elk logies dat tegen betaling wordt aangeboden aan het publiek, en voert dus eigenlijk een vrijstelling in voor gratis logies als couchsurfing of gratis camperplaatsen, en voor logies dat zonder verdere promotie wordt aangeboden aan vrienden, kennissen of familie.

Verder werd het toepassingsgebied verruimd tot hostels en vakantiecentra, die werden overgeheveld van het decreet Toerisme voor Allen.

Het Logiesdecreet schafte ook de uitbatingsvergunning af, die werd vervangen door een meldingsplicht voor alle logies, ongeacht type of capaciteit. Aanbieders die dat wensen, kunnen een erkenning verkrijgen en daarbij al dan niet kiezen voor een sterrenclassificatie.

Naast de administratieve lastenverlaging werd ook een vereenvoudiging doorgevoerd. Ieder logies moet nog voldoen aan zeven algemene basisvoorwaarden en over drie administratieve documenten beschikken: een brandveiligheidsattest, een verzekeringsbewijs en een huurovereenkomst of eigendomsbewijs. In de vereenvoudiging van de uitbatingsvoorwaarden wordt gefocust op toeristische aspecten, veiligheid en comfort. Andere aspecten waarvoor specifieke regelgeving bestaat, worden niet langer gecontroleerd door Toerisme Vlaanderen.

In het Logiesdecreet werden er twee hoofdcategorieën van toeristisch logies voorzien (kamer- en terreingebonden logies) en een aantal beschermde benamingen. Wie voor een van de zeven beschermde benamingen kiest, moet aan bijkomende specifieke uitbatingsvoorwaarden voldoen bovenop de basisnormen, maar, anders dan vroeger, kan men ook voor meer dan één beschermde benaming kiezen. Voor de hotels werd de Hotelstars Unionclassificatie ingevoerd, terwijl de twee sterrenclassificaties voor B&B's werden samengevoegd. Toerisme Vlaanderen kreeg de opdracht om zijn bezoeken ter plaatse eerder adviserend dan inspecterend te maken, en zijn inspecteurs in dat perspectief om te vormen.

Daarop licht de spreker het evaluatierapport zelf toe, dat drieënhalf jaar na de inwerkingtreding van het Logiesdecreet opgestart werd. Het bestaat uit drie delen (bijlage 7, slide 4), waarvan het eerste deel een kwantitatieve analyse biedt. Alle cijfers dateren van 1 november 2020 (bijlage 7, slide 5). Toen waren er in Vlaanderen bijna 24.700 aangemelde logies, maar er komen dagelijks nog aanmeldingen binnen. Dat zijn er 4000 meer dan bij de start van het Logiesdecreet, een toename dus met bijna 20 procent.

Volgens de spreker hebben de lastenverlaging, de vereenvoudiging, de efficiëntere handhaving en de betere communicatie daar zeker een rol in gespeeld. De toename doet zich vooral voor bij kleinschalig logies, waar het aantal aangemelde kamergerelateerde logies verdubbeld is tot meer dan 2000 (bijlage 7, slide 6). Deze stijging van het aantal aangemelde logies is ook merkbaar bij de B&B's (+ 11 procent) en de vakantiewoningen (+15 procent) (bijlage 7, slide 7). Die laatste vormen nog steeds de grootste logiesgroep in de verdeling per type, terwijl die evenwichtiger is als men de slaapplaatsen telt, wat hij illustreert met twee taartdiagrammen (bijlage 7, slide 8).

Niet alleen het aantal aangemelde, maar ook het aantal erkende logies is toegenomen, en dat met liefst 44 procent, van 3464 tot meer dan 5000, in weerwil van de vervanging van de vergunningsplicht door een erkenningsmogelijkheid (bijlage 7, slide 9). Vandaag beschikt ongeveer een op vijf van de aangemelde logies over een erkenning, al zijn er grote verschillen tussen de logiestypes, waarbij de spreker een grafische voorstelling projecteert (bijlage 7, slide 10). Voor de lagere globale verhouding in vergelijking met de veel hogere verhouding bij de meeste logiesvormen, wijst hij op het effect van het grote aandeel van de vakantiewoningen, een type met minder erkenningen.

Meer dan acht op tien uitbaters kiezen niet alleen voor een erkenning, maar ook voor de vrijwillige comfortclassificatie (bijlage 7, slide 11). Bij hotels en vakantieparken is dat bijna negen op tien. Vervolgens toont hij enkele staafdiagrammen die de toegekende comfortclassificatie per logiestype in beeld brengen (bijlage 7, slide 12 en 13). Bij hotels, vakantieparken en campings ziet men een gausscurve, met de driesterrencategorie als grootste. B&B's en vooral vakantiewoningen worden vaker hoger ingedeeld. Bij dat laatste type, met zijn relatief lage erkenningspercentage, blijken dus vooral de woningen met een hogere mate van comfort een classificatie aan te vragen, concludeert hij. Bij B&B's speelt bij de verhouding waarschijnlijk mee dat er maar vier comfortklassen zijn.

Het nieuwe decreet had weinig impact op de uitbatingsvergunningen en classificaties uit het vorige decreet (bijlage 7, slide 14): 92 procent van de vergunde logies koos opnieuw voor een erkenning, 96 procent bleef in dezelfde categorie aangemeld of erkend, 83 procent behield zijn sterrenclassificatie en 14 procent steeg in classificatie. Een klein aantal logies zag af van een verdere classificatie, vooral omdat ze die niet gebruiken in hun promotie en enkele omdat ze niet de beoogde classificatie konden krijgen zonder de nodige investeringen te doen. Ondertussen maken 175 uitbaters gebruik van de mogelijkheid om hun logies aan te bieden met meer dan één van de beschermde benamingen.

Terwijl het voorheen voor kleinschalig logies volstond dat de uitbater op erewoord zijn aanbod brandveilig verklaarde, moet voortaan elk logies over een brandveiligheidsattest beschikken, dat op vraag van Toerisme Vlaanderen voorgelegd moet worden (bijlage 7, slide 15). Dat wordt gecontroleerd aan de hand van steekproeven en in elk geval bij de aanvraag van een erkenning. Men mag het attest ook vrijwillig bezorgen. Ondertussen beschikt Toerisme Vlaanderen voor meer dan 45 procent van de aangemelde logies over een dergelijk attest. Alle categorieën voerden een inhaalbeweging uit, stelt hij vast.

Tussen april 2017 en november 2020 werden bijna 2500 handhavingsonderzoeken opgestart (bijlage 7, slide 16). Dat gebeurde naar aanleiding van klachten, vervallen brandveiligheidsattesten, steekproeven of een bevraging bij boekingsplatforms. Daarvan is 84 procent afgehandeld, wat wil zeggen dat de uitbating geregulariseerd of stopgezet is. De twee mogelijke sancties die in het andere geval voorzien zijn in het Logiesdecreet zijn een administratieve geldboete en het stopzettingsbevel. Dat laatste werd 76 keer gegeven sinds de start, telkens omdat de veiligheid van de toerist in gevaar kwam, door de hygiënische toestand maar vooral om reden van de brandveiligheid. In 2020 werd een administratieve geldboete opgelegd aan een logiesuitbating, naast die aan Airbnb in 2018 en 2019, omdat het weigerde de logiesgegevens vrij te geven. In beide gevallen ging het bedrijf in beroep. Over de boete die in 2018 werd opgelegd, werd al een vonnis geveld, waarin de administratieve geldboete werd vernietigd. Een van de aanbevelingen is dan ook om het decreet op dat punt bij te sturen.

Het volgende onderdeel van het rapport is de beoordeling van het logies door de consument en uitbater (bijlage 7, slide 17). De eerste geeft het Vlaamse logies globaal een score van meer dan acht op tien. De kleine terugval tussen april en augustus 2020 is volgens hem vooral toe te wijzen aan de coronacrisis, waarbij hij de verplichte maatregelen en de verhoogde aandacht voor hygiëne noemt. Ondertussen is de score gelukkig weer de oude. Men ziet verder in de grafische voorstellingen die de spreker laat zien, dat B&B's het hoogst scoren en dat hotels de meeste beoordelingen krijgen (bijlage 7, slide 18). Een bevraging van de uitbaters leert dat men Toerisme Vlaanderen over het algemeen een heel goede score geeft voor de uitvoering van het Logiesdecreet (slide 19 en 20). Voor de bezoeken ter plaatse geeft 84 procent van de bezochte uitbaters de adviseur een score van minstens acht op tien.

Het derde en laatste deel van het rapport bevat de beleidsaanbevelingen (bijlage 7, slide 21). Toerisme Vlaanderen consulteerde daarvoor de sector. Alle nota's die het ontving, zijn als bijlage aan het rapport toegevoegd. Over het algemeen blijken de partners het Logiesdecreet te beoordelen als een belangrijke stap voorwaarts. Men vraagt om de lastenverlaging en vereenvoudiging maximaal te behouden.

Anderzijds worden ook voorstellen tot verbetering geformuleerd, zowel voor het decreet zelf als voor de uitvoeringsbesluiten, die alle in het rapport staan, dat wel focust op het eerste. De verbeteringsvoorstellen voor de uitvoeringsbesluiten komen in een volgende fase aan bod. In het rapport zijn de suggesties over de decretale bepalingen in drie blokken ingedeeld: gemeenschappelijke verbeterpunten,

gedragen door de hele logiessector, specifieke suggesties over of van een sector, en suggesties waarover geen consensus bestaat.

Het eerste gemeenschappelijke verbeterpunt gaat over de handhaving van het Logiesdecreet (bijlage 7, slide 22). Alle partners vragen om een strengere handhaving en de optimalisering van de handhavingsinstrumenten en -bepalingen in het decreet. Bij dat laatste wordt verwezen naar het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg in het dossier-Airbnb. Verder in dit verband vragen ze een betere afstemming met de handhaving op het lokale niveau, naast afspraken met boekingsplatforms over de publicatie en promotie van enkel aangemelde logies. Concreet stelt men voor om in het decreet de verplichting in te voeren dat ieder boekingsplatform het Logiesdecreetnummer vermeldt. De spreker merkt daarbij op dat nader onderzocht moet worden of de Europese regelgeving dat wel toestaat.

Een tweede gemeenschappelijk voorstel is om het adviescomité voor de logiessector opnieuw in te voeren als gestructureerd overlegplatform.

Wat de sectorspecifieke vragen en opmerkingen betreft (bijlage 7, slide 23), vermeldt hij als eerste die van de provinciale toeristische organisaties en de hostels, die wezen op het beperkte verschil tussen hostels (die onder het Logiesdecreet vallen) en jeugdverblijven type C (decreet Toerisme voor Allen). Ze vragen ook om opnieuw in de in 2017 verdwenen mogelijkheid te voorzien dat hostels erkend kunnen worden als jeugdlogies.

Verder vraagt de kampeersector aandacht voor gratis logies zoals bijvoorbeeld gratis camperplaatsen. De kampeersector vraagt om de vrijstelling voor gratis logies waarvoor promotie wordt gemaakt, opnieuw af te schaffen.

De spreker sluit zijn presentatie af met de verbeterpunten en voorstellen waarover geen consensus bestaat binnen de sector (bijlage 7, slide 24). Een eerste verbetervoorstel is het voorstel van sommige partners over de herinvoering van de vroegere vergunningsplicht in de plaats van de huidige meldingsplicht en vrijwillige erkenning. Andere partners vragen de herinvoering van de stedenbouwkundige conformiteitscontrole bij de aanmelding of vergunningsaanvraag, dan wel de verplichting als vierde attest dat men moet kunnen voorleggen.

1.2. Jan Van Praet, afdelingshoofd Bestemmingsontwikkeling Toerisme Vlaanderen

Jan Van Praet behandelt het onderdeel jeugdverblijven (bijlage 8, slide 1) uit het decreet Toerisme voor Allen. Hij herinnert eraan dat de minister in haar beleidsnota beloofde te bekijken welke wetgevende initiatieven genomen dienden te worden inzake normering en ondersteuning van jeugdverblijven (bijlage 8, slide 2). Beide sporen werden gevolgd.

Vervolgens schetst hij het kader (bijlage 8, slide 3). De werking van het decreet Toerisme voor Allen vindt zijn oorsprong in het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", dat in de ondersteuning van de sector voorziet, meer bepaald de erkenning en subsidiëring van sociaal-toeristische verblijven, van sociaal-toeristische organisaties en van managementondersteuningspunten. In 2013 werd het participatieve transitietraject opgestart, dat leidde tot het nieuwe decreet Iedereen verdient Vakantie, waarin de organisaties en ondersteuningspunten vervat zitten. Alleen de jeugdverblijven bleven onder het oude decreet Toerisme voor Allen zitten, wat tot een evaluatie heeft genoopt.

Vervolgens toont hij een dia met de evolutie van het aantal erkenningen in het kader van Toerisme voor Allen tussen 2009 en 2020 (bijlage 8, slide 4). Alle types vertonen een stijging maar vooral type A, met meer dan een verdubbeling. De

volgende grafiek (bijlage 8, slide 5) toont de evolutie van het aantal overnachtingen, waarvan type C er het meeste boekt (in 2019 meer dan 1,6 miljoen), maar ook in type B stijgt het aantal overnachtingen licht, terwijl er in type A sprake is van een verdubbeling van het aantal overnachtingen. De infrastructuursubsidies van Toerisme Vlaanderen (bijlage 8, slide 6) gaan vooral naar type C, voor toegankelijkheid, kwaliteitsverbetering en brandveiligheid. Vanaf 2014 is het beschikbare bedrag beginnen te dalen van 4 miljoen euro naar 1,5 miljoen euro.

Het evaluatieproces zelf verliep in drie stappen (bijlage 8, slide 7), waarvan de klankbordgroep met de sector de eerste stap was. In opeenvolgende sessies werden de grote onderzoeksvragen aangepakt, met als eerste die naar de definitie van jeugdverblijf (bijlage 8, slide 8). Wat onderscheidt het van andere vormen van accommodatie? Daaruit kwam naar voren dat het vooral gericht is op jeugd tot maximum 30 jaar en dat minstens 80 procent van de overnachtingen van die doelgroep moet zijn. Het aanbod zelf moet ook jeugdvriendelijk zijn en dus tegen een stootje kunnen, maar ook in de mate van het mogelijke ecologisch. Verder moet de prijs aangepast zijn aan de doelgroep. Tot slot verwacht men dat de uitbater inspeelt op de noden van de doelgroep en het verblijf helpt optimaliseren.

De tweede aanbeveling gaat over de typering van de jeugdverblijven (bijlage 8, slide 9). Men vraagt nieuwe benamingen als basic, standaard en comfort in de plaats van de huidige, als onduidelijk ervaren types A, B en C, naast de vereenvoudiging van de normen voor erkenning. Als factoren om de drie types te onderscheiden, worden de aanwezigheid van bedden, de beschikbaarheid van maaltijden en het aantal douches naar voren geschoven.

Over de subsidies werden heel veel aanbevelingen geformuleerd (bijlage 8, slide 10). Om te beginnen vraagt men om te werken met een langetermijnvisie en niet met een jaarlijkse oproep, zodat er meer continuïteit en zekerheid is voor de aanvrager. Verder moet er een betere afstemming komen tussen de verschillende subsidiërende instanties. Ook wenselijk is een betere begeleiding, bijvoorbeeld door de opmaak van langetermijnplannen met kennis te ondersteunen. Men vraagt om in personeelssubsidies voor jeugdverblijven te blijven voorzien; dit is een vraag gericht aan CJM. Er wordt ook gevraagd om de instandhoudingstermijn te verlagen van vijftien naar tien jaar. Tot slot vraagt de klankbordgroep om het subsidiebudget voor infrastructuur opnieuw op te trekken naar 4 miljoen euro per jaar om ook nieuwbouw of grote renovaties mogelijk te maken.

De sector vraagt daarnaast ook andere ondersteuningsvormen (bijlage 8, slide 11). Zo is er behoefte aan meer communicatie en promotie, ook in het buitenland. Belangrijk daarbij is de juiste omschrijving te gebruiken. Jeugdverblijven is immers een weinig bekend woord, dat bijvoorbeeld in Nederland een andere connotatie heeft. Verder wordt gepleit voor een lerend netwerk, leren van elkaar en brochures als begeleiding van de uitbating. Ook het belang van mobiliteit kwam aan bod. Bereikbaarheid is vaak de zwakke schakel, de kostprijs weegt zwaar door. Op het vlak van wetgeving vraagt men heldere communicatie en zo veel mogelijk centralisering.

Na het werk van de klankbordgroep werd in de loop van 2020 een studie uitbesteed om, op basis van diverse onderzoeken, na te gaan welke de noden zijn van de logiessector zelf en welke die van de gebruikers (bijlage 8, slide 12). Op grond daarvan zijn conclusies en aanbevelingen geformuleerd, die de spreker overloopt.

De eerste is jeugdtoerisme als focus in het beleid (bijlage 8, slide 13). Het bevindt zich immers op de snijlijn van verschillende beleidsdomeinen. Samenwerking en afstemming zijn dan ook belangrijk. Dat de commissie de drie evaluaties samen agendeerde, is alvast een stap in de goede richting, waardeert de spreker. Meer specifiek wordt gevraagd om de impact van regelgeving goed te monitoren, zowel wat het aanbieden van een centrum zelf betreft, als om te voorkomen dat de

wetgeving zelf de creatie van een breed en divers aanbod hindert. In dit verband vermeldt hij ook nog het pleidooi voor een maximale synergie en afstemming tussen middelen van Jeugd en Toerisme.

Een tweede aandachtspunt is dat er meer aandacht voor de bedrijfseconomische positie nodig is (bijlage 8, slide 14). Uitbaters weten vaak niet wat bijvoorbeeld de elektriciteits- of voedingskosten zijn van hun verblijf. Meer inzicht in dergelijke aspecten kan verkregen worden door kennisdeling en versterkende maatregelen. De spreker geeft enkele voorbeelden van mogelijke vragen. Welk businessmodel kan gehanteerd worden? Wat kan geleerd worden van andere sectoren, bijvoorbeeld over fondsenwerving? De bedrijfseconomische positie kan vervolgens met gerichte maatregelen versterkt worden, waarbij hij kwaliteitsbewaking noemt, evenals stimulerende fondsen.

Daarnaast moeten ook de sectorspecifieke noden zoveel mogelijk gelenigd worden (bijlage 8, slide 15). Betaalbaarheid blijft de belangrijkste uitdaging. Er is behoefte aan een lerend netwerk of structurele kennisdeling om een antwoord te kunnen bieden. Gebruikersgroepen verwachten dat de uitbaters echt meedenken. Ook op het vlak van zorgnoden en nieuwe verwachtingen moet men van elkaar kunnen leren.

Controle en handhaving zijn absoluut nodig, maar mogen niet overhellen naar een straffende overheid. Wat het jeugdlogies betreft, vraagt men om in te spelen op evoluerende verwachtingen (bijlage 8, slide 16), zoals de tendens naar kleinere en fijnere accommodatie, zoals een prikkelvrije ruimte, en de evolutie naar een klimaatneutraal logiesaanbod. Vaak naar boven komt ook het meeliften met de digitalisering. Tot slot vermeldt de spreker de uitbouw van een performant netwerk van externe dienstverleners, zoals musea, gidsen of lokale leveranciers van eten en drinken.

Tot slot bespreekt hij het cocreatietraject (bijlage 8, slide 17), waarvan hij de vier aanbevelingen toont op een dia. De eerste aanbeveling is een eenvoudig en doeltreffend beleid (bijlage 8, slide 18). Samenwerking en beleidsafstemming door de verschillende beleidsdomeinen zijn belangrijk voor het jeugdtoerisme. Men mag niet uit het oog verliezen dat de sector naast een economische ook een sterke sociale impact heeft. Om de complexiteit van de regelgeving te vereenvoudigen, wordt een aanpassing van het Logiesdecreet aanbevolen, en, aanvullend daarop, een specifiek decreet jeugdtoerisme. De aanpassing aan het Logiesdecreet kan zorgen voor kwaliteitscriteria voor jeugdlogies, en voor de monitoring en handhaving van de basiskwaliteit. Het specifieke decreet over jeugdtoerisme kan een investeringsprogramma bevatten ter verduurzaming en vernieuwing van jeugdlogies, naast een kennisprogramma ter versterking van het ondernemerschap.

De tweede aanbeveling luidt durf verduurzamen en vernieuwen (bijlage 8, slide 19). Opnieuw komt betaalbaarheid als belangrijk aspect naar voren. Expertise, begeleiding en financiële ondersteuning zijn daartoe nodig. Duurzaamheid, zowel van de infrastructuur als de organisatie, kan ondersteund worden via een laagdrempelig fonds, de omslag naar klimaatvriendelijke verblijven, de opschaling naar individuele sanitaire voorzieningen, flexibele en multifunctionele infrastructuur, de uitbouw van buurtwerking, de samenwerking met lokale publieke en private actoren, de ontsluiting van informatie over mogelijkheden in de omgeving, en uitbreidingskansen zoals voor tentengronden.

De derde aanbeveling is grotere bekendheid dankzij een sterkere positionering en vermarkting (bijlage 8, slide 20). Online vindbaarheid is dan ook heel belangrijk en moet geoptimaliseerd worden, naast de modernisering van het boekingsproces. Omdat de primaire markt België blijft, beveelt men aan om in te zetten op de beschikbaarheid van een brede waaier van aanbodtypes en liggingen. Jeugdverblijven geven een unieke vakantie-ervaring door het avontuurlijke en de terugkeer

naar de basis. De combinatie met kamperen kan een onderscheidende troef zijn. Verder kan nagegaan worden in welke mate jeugdlogies een verblijf kunnen zijn voor andere doelgroepen, ook al blijft de focus op de doelgroep jeugd.

Door internationale positionering en vermarkting zouden de verblijven ook klanten kunnen werven in het buitenland. Daarin speelt naambekendheid een rol, waarbij de spreker eens te meer wijst op het belang van een herkenbare typologie en benaming. Er wordt aanbevolen om na te gaan in welke mate de Vlaamse jeugdverblijven kunnen aansluiten op internationale labels.

De laatste aanbeveling vraagt groen licht voor een expertisecentrum (bijlage 8, slide 21). De sector wenst dat een neutrale en professionele entiteit zorgt voor kennisopbouw en kennisdeling. Het hoeft die niet allemaal zelf te hebben, maar moet wel een draaischijf bieden. Men ziet het vooral als een virtueel centrum, een soort platform, al zijn fysieke momenten uiteraard heel belangrijk. Uit de cocreaties kwam de aanbeveling naar voren om het op te richten binnen Toerisme Vlaanderen, dat kan instaan voor de coördinatie en trekkersrol.

1.3. Kristof Gaublomme, beleidsmedewerker Lokaal en Bovenlokaal Jeugdbeleid van het Departement Cultuur, Jeugd en Media

Kristof Gaublomme licht de evaluatie door het beleidsveld Jeugd toe (bijlage 9, slide 1). Hij begint met de werking van het decreet te schetsen, een subsidiedecreet met drie componenten, waarvan de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme de eerste is (bijlage 9, slide 2). Zij baat voor de Vlaamse overheid drie domeinen uit: De Hoge Rielen (Kasterlee), Destelheide en Hanenbos (beide in Dworp). De tweede component wordt gevormd door de ondersteuningsstructuren: de vzw Centrum voor Jeugdtoerisme, die de sector jeugdverblijfcentra ondersteunt en twaalf eigen centra uitbaat, en de vzw Vlaamse Jeugdherbergen, die de sector hostels ondersteunt en 15 eigen centra uitbaat (bijlage 9, slide 3). De derde component is de grootste groep, die van de individuele jeugdverblijfcentra en hostels.

De subsidies die op grond van het decreet daaraan worden uitgekeerd, zijn bestemd voor werking en personeel, maar niet voor infrastructuur (bijlage 9, slide 4). Om daarop aanspraak te maken, moeten de huizen erkend zijn door Toerisme Vlaanderen, een vzw zijn en beantwoorden aan jeugdspecifieke voorwaarden. Ongeveer 40 procent van de door Toerisme Vlaanderen erkende centra doet er een beroep op: 195 huizen schreven in op werkingssubsidies, 74 huizen (van type C of hostels) op personeelssubsidies.

Als beweegredenen voor de evaluatie noemt hij, naast nagaan hoe aanbod, spreiding en gebruik zijn geëvolueerd, de signalen van de uitbaters over logge en onoverzichtelijke subsidiëringsprocedures, de zware administratieve last, de schaarse of ontbrekende financiële garanties op middellange en lange termijn, en tekstuele onduidelijkheden en interpretatiemogelijkheden (bijlage 9, slide 5). Daarnaast ving men ook signalen van de gebruikers op over capaciteitsnoden tijdens de drukke zomerperiode en noden van de verschillende en diverse gebruikersgroepen.

Het evaluatietraject startte in 2017 met een onderzoek door Idea Consult, gevolgd door een participatietraject (bijlage 9, slide 6). De bevindingen van beide evaluaties werden op 20 juni 2018 geagendeerd op de Vlaamse Regering in een knelpuntennota. In 2019 volgde nog bijkomend onderzoek over de capaciteitsnoden en de bijzondere doelgroepen (bijlage 9, slide 7). Op grond van de input uit de onderzoeksrapporten en uit het participatietraject wordt nu gewerkt aan een voorontwerp van vernieuwd decreet en uitvoeringsbesluit.

Vervolgens gaat de spreker in op de opmerkelijkste vaststellingen, knelpunten en beleidsaanbevelingen uit de onderzoeksrapporten, waarvan de volledige tekst

digitaal aan de commissieleden bezorgd is. Hij begint met een dia waarop de drie fasen van het evaluatieonderzoek overzichtelijk zijn voorgesteld: het voortraject, de consultatie- en de adviseringsfase (bijlage 9, slide 9). De grafiek op de volgende dia (bijlage 9, slide 10) toont dat het aantal huizen de afgelopen tien jaar meer dan verdubbeld is en dat, zoals gezegd, 40 procent subsidies ontvangt op grond van het decreet. Ook het aantal slaapplaatsen is meer dan verdubbeld. Bijna de helft wordt door het decreet gesubsidieerd.

Wat de spreiding van de huizen over Vlaanderen betreft – die redelijk goed is zoals men op de geprojecteerde kaart kan zien – is het toch zo dat bepaalde types zich in bepaalde regio's concentreren (bijlage 9, slide 11). De volgende dia (bijlage 9, slide 12) toont dat ook de evolutie van het aantal overnachtingen progressief is, met 3,3 miljoen overnachtingen per jaar, waarvan 55 procent in de gesubsidieerde huizen, goed voor een marktaandeel van 13 procent van het Vlaamse toerisme. De groeimogelijkheden in de gesubsidieerde huizen zijn wel beperkt. Het aandeel jeugd (30-jarigen of jonger) is daar wel opvallend hoog, met name meer dan 93 procent (bijlage 9, slide 13). Alleen bij hostels ligt het wat lager, omdat ze een meer divers publiek aantrekken, zeker in de steden.

Het totale subsidiebedrag steeg tussen 2006 en 2016 met 82 procent (bijlage 9, slide 14). Het aantal gesubsidieerde huizen steeg echter met 143 procent. Dat zorgt uiteindelijk voor een daling van het subsidiebedrag per huis sinds 2008. Jeugdverblijfcentra types A en B ontvangen een beduidend lager subsidiebedrag. Vanwege de plafondbedragen kan men eerder spreken van een aanmoedigingspremie. Structureel gaat het hoogste subsidiebedrag naar de type C-uitbatingen en hostels. Dat komt door de mogelijkheid om personeelssubsidies aan te vragen.

Uit de evaluatie van het decreet van 6 juli 2012 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme de volgende knelpunten en aanbevelingen naar voren (bijlage 9, slide 15). Een goede afstemming met het evaluatietraject van Toerisme Vlaanderen inzake het decreet Toerisme voor Allen is nodig, aangezien de erkenning daar essentieel is. Dat gebeurt ook, verzekert de spreker. Verder heeft de sector een enorme piekvraag tijdens het zomerseizoen. Het honoreren van tentengrond bij erkende gebouwen kan daar deels aan tegemoetkomen. Er is ook een stijgende vraag naar kleinere verblijfsaccommodatie. Daaraan kan tegemoetgekomen worden door de minimale slaapcapaciteit van veertig personen te schrappen als voorwaarde, indien het minimum van duizend jaarlijkse jeugdovernachtingen gewaarborgd blijft.

Het onderscheid met de louter commerciële sector dient scherper gesteld te worden door de meerwaarde van het decreet voor het jeugdtoerisme te benadrukken, en wel door de focus op jeugd te blijven waarborgen door behoud van een prijscategorie jeugd. Daarnaast moet het minimumpercentage van jeugdovernachtingen verhoogd worden.

De personeelssubsidie werkt te beperkend aangezien ze gebonden is aan het type werknemer en functie (bijlage 9, slide 16). Beter is om ze te herwerken tot een outputsubsidie met waardering van de inhoudelijke werking met onder andere oog voor de behoeften van bijzondere gebruikersdoelgroepen. De beleidsperiode van vier jaar wordt best aangehouden. Een mogelijkheid tot tussentijdse bijsturing van de beleidsnota is wel wenselijk.

Jeugdverblijfcentra van het type A en B ontvangen een eerder symbolisch subsidiebedrag. Het herbekijken van de subsidieverdeling tussen de verschillende types en de afschaffing van de plafondbedragen voor werkingssubsidies kunnen daaraan tegemoetkomen. Een historisch te corrigeren aanpassing van de personeelssubsidies is nodig. In 2004 werd ze vastgelegd op 25.000 euro per vte. Sindsdien was er geen evolutie meer.

Het tweede onderzoek (bijlage 9, slide 17) behandelde de volgende vragen (slide 18): welke capaciteitsnoden ervaren de huidige gebruikersgroepen bij het zoeken naar een geschikte jeugdverblijfsaccommodatie? In welke mate behoren de gebruikers tot bijzondere doelgroepen en wat zijn mogelijke knelpunten? Aan welke noden, behoeften en wensen van bijzondere doelgroepen zouden uitbaters beter moeten tegemoetkomen om hen meer te doen gebruikmaken van jeugdverblijfcentra en hostels?

Om het begrip 'bijzonder' te definiëren, werd gebruikgemaakt van de dimensies die werden geformuleerd in het decreet van 22 december 2017 houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugdhuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen, namelijk kinderen en jongeren met een beperking en maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Daar werden twee dimensies aan toegevoegd, met name zieke kinderen en jongeren, en kinderen en jongeren die in een problematische opvoedingssituatie verkeren.

Ook van dit onderzoek toont de spreker een overzichtelijke dia met de drie fasen (bijlage 9, slide 19): scoping, focus, en analyse en advies. De gebruikersgroepen zijn zeer divers, maar kunnen ingedeeld worden in vijf categorieën: jeugdwerk, onderwijs, cultuur, sport en jeugdhulpverlening (bijlage 9, slide 20). Hoe zij elk hun capaciteitsbehoeften en noden ervaren, is uitgebreid beschreven in het rapport.

Tot slot leest de spreker nog de beleidsaanbevelingen voor (bijlage 9, slide 21). Ze betreffen het waken over betaalbaarheid en meer aandacht voor basiskwaliteit en toekomstbestendigheid (bijlage 9, slide 22), het optimaliseren van het zoek- en boekproces (bijlage 9, slide 23), het optimaliseren van de dienstverlening (bijlage 9, slide 24) en de openheid voor het bijzondere (bijlage 9, slide 25).

2. Opmerkingen en vragen van de leden

2.1. Tussenkomst van Karin Brouwers

Karin Brouwers geeft aan dat ze wil ingaan op de evaluatie van het Logiesdecreet, waaraan ze samen met de commissievoorzitter in een vorige zittingsperiode hard gewerkt heeft. Ze wil weten hoe de sector dat decreet ervaren heeft en wat de plus- en minpunten zijn. Toch wil ze niet vooruitlopen op een en ander. Voor nu heeft ze een heel aantal specifieke vragen.

Ze vraagt waaraan het te wijten kan zijn dat slechts 20 procent van de aangemelde voorzieningen een erkenning heeft aangevraagd. Verder wil ze weten hoeveel van de driehonderd aangevraagde afwijkingen van de brandveiligheidsnormen door de technische commissie positief beoordeeld werden.

Is Toerisme Vlaanderen in beroep gegaan tegen de beslissing van de rechtbank van eerste aanleg in Brussel over de eerste administratieve geldboete van Airbnb? Wanneer valt een vonnis te verwachten in de tweede zaak tegen Airbnb?

Tot slot looft ze de hoge waarderingsscore van de adviseurs van Toerisme Vlaanderen, die aantoont dat de medewerkers geslaagd zijn in hun omschakeling van inspecteur naar coach.

2.2. Tussenkomst van Emmily Talpe

Emmily Talpe wil verder inzetten op vertrouwen in en de responsabilisering van de ondernemers via het Logiesdecreet.

Ze heeft een aantal kleine vragen bij de positieve reviews. Ze wil weten of er binnen de hoge waarderingsscores door de consumenten toch een verschil is tussen

binnen- en buitenlandse toeristen. Hoe percipieert Toerisme Vlaanderen zelf zijn adviserende rol? Heeft men daar een goed gevoel bij?

Verder is het goed dat het aantal erkenningen stijgt, met name bij kleinschalig logies, maar het totale aandeel blijft laag, zeker in vergelijking met de hotels, waar bijna 90 procent een erkenning heeft. Heeft men daarvoor een verklaring? Waarom laat 8 procent zich niet langer erkennen?

Ook met het aantal brandveiligheidsattesten (46 procent) gaat het de goede kant op, al blijft ook daar het percentage te laag. Zijn er aanbevelingen om dat te versnellen? Zijn er onvoldoende controlemogelijkheden?

Voor Airbnb moet nog een oplossing gezocht worden, maar het lid waarschuwt alvast occasionele verhuurders niet al te hard te treffen met administratieve verplichtingen.

De suggestie in verband met het probleem van de gratis plaatsen voor campers blijft haar nog te vaag. Moet het Logiesdecreet aangepast worden en hoe dan? Hoe valt de trend met de camper op restaurant gaan, te rijmen met de vrijstelling voor camperplaatsen als er geen publiciteit mag zijn?

Toekomstige dalingen van tevredenheidscijfers ten gevolge van coronamaatregelen kunnen volgens het lid voorkomen worden met duidelijke communicatie.

2.3. Tussenkomst van Kristof Slagmulder

Het Logiesdecreet wordt door de toeristische sector als een belangrijke stap voorwaarts beschouwd, bevestigt ook *Kristof Slagmulder*. Toch zijn er nog vragen. Hij herhaalt dat het wenselijk is dat het adviescomité inderdaad heropgericht wordt. Verder pleit hij ervoor om maximaal oneerlijke concurrentie door verhuurplatforms en andere gratis aanbiedingen tegen te gaan. Een gelijk speelveld is uitermate belangrijk voor de logiessector. Daarom is hij voorstander van de verplichting om het registratienummer zichtbaar te maken op boekingsplatforms, wat in Frankrijk al bestaat.

Wat de handhaving betreft, bepleit hij een betere opvolging van met name niet aangemeld logies. De controle mag niet beperkt worden tot klachten en steekproeven. Hij vindt dat logies die niet in orde zijn, te makkelijk door de mazen van het net glippen.

Van wie komen de klachten die tot handhavingsonderzoeken leiden? Wat was het aandeel van Airbnb daarin? Is een hogere bestraffing verantwoord in het licht van de laagdrempeligheid van het decreet? Wordt voor handhaving structureel samengewerkt met de lokale besturen, die immers op de hoogte zijn van problemen? Klopt de bewering van Airbnb dat het automatisch toeristenbelasting int namens de verhuurders? Heeft men daar voldoende zicht op?

2.4. Tussenkomst van Cathy Coudyser

Cathy Coudyser ziet goede resultaten voor het Logiesdecreet van 2017: de administratieve vereenvoudiging wordt geapprecieerd, de bezorgdheid over de vrijwillige erkenning is onterecht gebleken en ook de adviserende rol van de administratie wordt gewaardeerd.

Wat het kleinschalig logies en de brandveiligheidsattesten betreft, kan men het glas als half vol of half leeg zien. Zelf ziet ze dat op drie jaar een hele inhaalbeweging is gedaan. De bemiddelaars deden hun best, maar ook de eigenaars moeten een inspanning leveren en dat is niet op elke plaats even eenvoudig. Blijvende inzet is aangewezen.

Wat de algemene aanbevelingen betreft, heeft ze begrip voor de vraag om sterkere handhaving, maar die moet ook haalbaar zijn bij toenemend logies. Welke impact heeft de toenemende handhaving op de werklast binnen Toerisme Vlaanderen, dat zich daarmee bezighoudt, en op het budget? Ze herinnert ook aan het uitgangspunt van het Logiesdecreet, met name vertrouwen, met controle na klachten en via steekproeven. Ze suggereert om te bekijken of men het eens kan worden om bepaalde sectoren gericht te controleren. Biedt de inschakeling van lokale besturen, die inderdaad goed op de hoogte zijn, mogelijkheden?

Inzake de sectorspecifieke aanbevelingen is er het kleine verschil tussen hostels en jeugdverblijven type C, hoewel ze zich toch richten op verschillende doelgroepen en periodes. Er moet inderdaad eens goed nagedacht worden. Verder begrijpt ze ook de terechte bezorgdheid over de problematiek van het gratis logies. Anderzijds mag men het kind niet met het badwater weggooien. Men wil immers een zo breed mogelijk aanbod. Het lid herinnert aan de decretale definitie, waarin staat dat logies altijd tegen een bepaalde marktprijs aangeboden moet worden, om te vermijden dat men zijn vakantiewoning aan zee niet langer zou kunnen laten gebruiken door familie of vrienden. Ze waarschuwt voor aanpassingen met onbedoelde effecten. Gratis bestaat eigenlijk niet volgens haar, waarbij ze het kamperen met een camper op een boerderij als voorbeeld geeft. Er staat altijd iets tegenover, bijvoorbeeld de aankoop van lokale producten of een maaltijd, en bij een vergoeding past men in het Logiesdecreet. Welke uitwegen ziet de administratie?

Ze stelt vast dat er geen consensus is, maar wat motiveert sommige betrokkenen om de herinvoering van de vergunningsplicht te bepleiten? Kan hun bezorgdheid op een andere manier opgevangen worden?

Verder begrijpt ze ook de bezorgdheid over de stedenbouwkundige conformiteitsattesten. Ze wijst erop dat die laatste regels vaak lokaal zijn, terwijl het Logiesdecreet regionaal is. Het ene staat niet boven het andere. Wat de eventuele herinvoering van dergelijke attesten betreft, herinnert ze aan het voornemen om in het Logiesdecreet te focussen op het toeristische, waarvoor alleen veiligheid en comfort belangrijk zijn. Alle andere regelgeving wordt erbuiten gehouden. Welk denkspoor zien de sprekers?

Inzake de aanbeveling over de jeugdverblijven vraagt ze zich af of het voorgestelde expertisecentrum van Toerisme Vlaanderen en het kennisdelende virtuele lerende netwerk van Jeugd op hetzelfde mikken of dat ze elkaar aanvullen.

2.5. Tussenkomst van Jeremie Vaneeckhout

Jeremie Vaneeckhout suggereert om in de bijsturing van het decreet impulsen te geven aan een sector die door COVID-19 verplicht wordt zichzelf opnieuw uit te vinden. Nog een andere nieuwe dynamiek is de focus op duurzaamheid. Op beide vlakken wil hij weten welke mogelijke stappen vooruit de sprekers zien.

Inzake brandveiligheid wil hij weten hoe het garanderen van de brandveiligheid verder versneld kan worden.

Wat Airbnb betreft, wil niemand volgens hem de weg naar aantrekkelijke innovaties dichtgooien. Anderzijds wil iedereen de sector beschermen tegen onwenselijke gevolgen. Hoe kan het decreet volgens de sprekers fijnmaziger gemaakt worden? Is het wenselijk om de verschillende decreten die vandaag behandeld worden, in elkaar te schuiven? Wat zijn de voor- en nadelen?

Tot slot attendeert hij op de frustratie bij erkende, maar niet-gesubsidieerde jeugdverblijfinitiatieven omdat zij verstoken blijven van coronaondersteuning. Daar hadden ze onmogelijk rekening kunnen mee houden op het moment dat ze moesten

kiezen tussen wel of niet subsidies aanvragen. Hoe kan men in de toekomst transparanter zijn over dergelijke consequenties van subsidieaanvragen? Hoe kan tot slot nog een impuls worden gegeven om de capaciteit van jeugdverblijfplaatsen op te drijven?

2.6. Tussenkomst van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts wijst op de verwevenheid van de verschillende decreten, die niet altijd evident is voor initiatiefnemers, die met verschillende regels in orde moeten zijn, met alle administratieve lasten van dien. Daarom is het goed dat alles nu samengelegd wordt. Hebben de sprekers, met het oog op de vereenvoudiging die het voor de sector leefbaar en betaalbaar moet houden, de reguleringsimpact van hun voorstellen onderzocht? Elke wijziging moet immers ook een stap vooruit voor de sector betekenen in het geheel van de regelgeving, die zeker niet nog complexer mag worden.

Is er nagedacht over de betaalbaarheid en de haalbaarheid van de verduurzaming van de jeugdverblijfcentra? Welke voorstellen zijn er en welk budget is ervoor nodig?

Volgt er nog een evaluatie van de werking van de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme en wanneer zou dat gebeuren?

2.7. Tussenkomst van Bart Tommelein

Bart Tommelein gaat verder in op de hostels die bijzondere aandacht vragen. Hij vraagt in welke mate men kan tegemoetkomen aan de verzuchtingen van de hostelsector, die nu is opgenomen in het Logiesdecreet en vaak mikt op een jeugdig publiek, zij het niet uitsluitend, om iets aan hun door corona precair geworden situatie te doen.

Er kunnen geen nieuwe jeugdverblijfcentra worden gesubsidieerd, ook al zijn er een aantal plannen om aanvragen in te dienen. Om hoeveel bijkomende centra en middelen gaat het? In welke mate moet men rekening houden met de bestaande spreiding van jeugdverblijfcentra bij de toezegging van eventueel extra budget?

In welke mate is het wenselijk voor de jeugdsector dat het gehele jeugdlogies een eigen decreet krijgt, dat uit het beleidsdomein Jeugd wordt gehaald?

3. Antwoorden van de sprekers

Geert Martin herhaalt dat er grote verschillen zijn tussen de logiescategorieën wat het erkenningspercentage betreft. Sommige categorieën zoals de hotels scoren boven de 80 procent. Het grote aantal vakantiewoningen ten opzichte van alle aangemelde logies trekt het totale percentage erkenningen naar beneden tot 20 procent. Persoonlijk denkt hij dat het aandeel erkenningen bij de vakantiewoningen zo laag ligt omdat eigenaren werken met een verhuurkantoor en weinig menen te winnen met een erkenning door Toerisme Vlaanderen en de verwerving van het kwaliteitslabel dat daaraan kleeft. Dat laatste is in principe het enige verschil tussen aanmelding en erkenning. Verder zijn de voorwaarden en vereiste documenten dezelfde.

In de meeste dossiers waarin een afwijking van de brandveiligheidsnormen wordt aangevraagd, wordt ze toegekend, al dan niet onder voorwaarden. Altijd gaat een deskundige van de Technische Commissie Brandveiligheid ter plaatse om het dossier te bestuderen. Die bekijkt dan of een alternatieve maatregel gevonden kan worden om dezelfde mate van brandveiligheid te bereiken, kortom, een oplossing op maat.

Een vonnis in de tweede Airbnb-zaak wordt pas verwacht in de tweede helft van volgend jaar, eerder tegen het einde zelfs. Toerisme Vlaanderen is nog niet in beroep gegaan tegen het eerste vonnis, omdat het nog niet officieel is betekend.

Inzake de reviewscores is het onderscheid tussen binnenlandse en buitenlandse toeristen niet gemaakt in het kader van het gerapporteerde onderzoek. De adviseurs van Toerisme Vlaanderen ervaren hun nieuwe rol als zeer goed, getuigt de spreker. Ze staan achter die omslag, verzekert hij.

Verder bevestigt hij dat slechts een minderheid van de vroeger vergunde logiesuitbaters koos voor een aanmelding zonder erkenningsaanvraag. De reden om niet meer te kiezen voor een erkenning is vaak dezelfde als die van de eerdergenoemde eigenaren van vakantiewoningen. Ze zien er weinig meerwaarde in of gebruiken geen comfortclassificatie in hun promotie, maar waren er in de vroegere regeling toe verplicht om een vergunning te krijgen.

Hij waarschuwt ervoor dat men niet mag concluderen dat slechts 46 procent van het Vlaamse logies over een brandveiligheidsattest beschikt. Het is Toerisme Vlaanderen dat in zijn databank beschikt over dat percentage van de aangemelde logies die een brandveiligheidsattest hebben. De andere logies moeten er ook een hebben, verzekert hij, maar zij hebben hun attest niet vrijwillig bezorgd of zijn nog niet het voorwerp geweest van een steekproef. Bij de uitwerking en de voorbereiding van het Logiesdecreet wilde men net dit vertrouwen en deze verantwoordelijkheid geven aan de logiesuitbaters, merkt hij op.

In de afgelopen drie jaar heeft Toerisme Vlaanderen zoals gezegd in 76 gevallen een stopzettingsbevel gegeven aan een toeristisch logies. In de meeste gevallen was dat door de brandonveiligheid van het logies. Hij herinnert ook nogmaals aan de inhaalbeweging die is gemaakt. Het aantal brandveiligheidsattesten waarover Toerisme Vlaanderen nu beschikt, is een veelvoud van het aantal in 2017 en onder het vorige Logiesdecreet.

Slechts een minderheid van de 2500 handhavingsdossiers komt voort uit een klacht van een buur of een lokaal bestuur. De meeste onderzoeken heeft Toerisme Vlaanderen zelf opgestart. Op de vraag over een behoefte aan hogere straffen antwoordt hij dat het Logiesdecreet nu al voorziet in hoge administratieve geldboetes. Welke sanctie kan trouwens sterker zijn dan een stopzettingsbevel? Op dit moment beschikt het team over twee handhavers en 7,5 vte aan logiesadviseurs. Focus op handhaving vindt hij een goede suggestie. De afgelopen jaren werd trouwens al samen met de sector gefocust op de brandveiligheidsattesten van vakantiewoningen; vandaar de grote toename van het aantal brandveiligheidsattesten in deze sector bijvoorbeeld.

Toerisme Vlaanderen beschouwt tot slot logies zoals camperplaatsen die gratis worden aangeboden zonder verplichte koppelaankoop of wederdienst ook effectief als gratis.

Jan Van Praet wijst erop dat het laatste rapport van de cocreatiesessies dateert van 7 december, waardoor de administratie nog niet de tijd heeft gehad om de resultaten grondig te bespreken en zelf aanbevelingen te formuleren.

Verder licht hij de verhouding toe tussen het expertisecentrum en het lerend netwerk. Hij wijst erop dat het expertisecentrum gericht is op de uitbating en de productontwikkeling, terwijl het lerend netwerk bij jeugd veeleer over de jeugdwerking gaat. Het eerste moet een neutraal kennisplatform worden dat uitbaters ondersteunt. Anderzijds is er wel een sterke wisselwerking, ook nu al tussen Toerisme Vlaanderen en CJM, en zal men allicht in elkaars kenniscentra zitten.

Er is nog geen reguleringsimpactanalyse bestudeerd maar zodra er concrete voorstellen zijn, kan Toerisme Vlaanderen dat zeker doen.

Een van de – overigens al genoemde – voorstellen was om de hele normering in te schuiven in het Logiesdecreet. Een van de mogelijkheden is om daarbinnen een derde categorie in te voeren, het jeugdlogies, die niet alleen de jeugdverblijven maar ook de hostels kan omvatten, die daardoor op termijn ook de aandacht kunnen krijgen die ze verdienen in het kader van Jeugd.

Tot slot herhaalt hij, wat de capaciteitsuitbreiding betreft, ook het pleidooi van de klankbordgroep om de subsidies opnieuw te verhogen van 1,5 miljoen euro tot 4 miljoen euro.

Kristof Gaublomme antwoordt met betrekking tot de duurzaamheid van de uitbating dat men in het kader van de herwerking van personeels- naar outputsubsidies bekijkt hoe dergelijke impulsen opgenomen kunnen worden. Wat de duurzaamheid van de infrastructuur betreft, zijn er duidelijke verbanden met de subsidies van Toerisme Vlaanderen en het FoCI, waarmee zeker verder afgestemd zal worden.

In verband met de capaciteit wijst hij op het belang van het honoreren van de tentengrond. Met tenten kan men immers de pieken in de zomer opvangen. Dat vereist dan natuurlijk wel de nodige inspanningen van de uitbater op het vlak van sanitaire voorzieningen en dergelijke. Hij wijst er wel op dat met een gelijkblijvend budget dezelfde koek verdeeld moet worden over een toenemend aantal gegadigden, waardoor de subsidie per huis steeds kleiner wordt.

De Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme was geen voorwerp van het onderzoek, maar moet voor zijn eigen verblijfcentra wel aan de regelgeving voldoen; dit naast de beheersovereenkomst, de vierjaarlijkse beleidsnota en de subsidieovereenkomst, die op basis van de voortgangsrapporten en regelmatig overleg door het Departement CJM van nabij worden opgevolgd. ADJ was ook betrokken bij de laatste cocreatiesessies van Toerisme Vlaanderen.

Tinne Rombouts herhaalt haar pleidooi voor een reguleringsimpactanalyse.

Johan DECKMYN,
eerste ondervoorzitter

Karin BROUWERS
Kristof SLAGMULDER,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ADJ	Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme
B&B	Bed and Breakfast
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
vte	voltijdsequivalent / voltijdequivalent
vzw	vereniging zonder winstoogmerk